

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Avla ... Thesavrorvm Dei In Passione D. N. Iesv Christi
Effusorum ad Resvrrectionem Mvltorum**

Eyschen, Georg von

Coloniæ, 1656

§. 167. Nam & Galilæus es. v. 70.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45533

um sit excidere à gratia Dei, & quomodo occasiones irretiant, etiamnotantes.

Cantabiles sunt, Domine, iustificationes & misericordiarum tuarum fidelibus seruistuis, qui in schola mansuetorum & humilium didicerunt bonitatem & disciplinam tuam, & post multos agones & sudores parauerunt admirabiles victorias, tua gratia, quas celebrabunt sine fine in gloria. Tu cognouisti pretia eorum, & perseverantem fidelitatem, qui oderunt animam suam, & continuerunt appetitum rebellem fræno timoris & desiderio serenissimi vultus tui. Quam è contrario tristes & lugubres sunt iniquitates animæ insipienti & præuaricanti! tota die contristatus incedit peccator. non est serenitas, non pax in vijs eius. A generatione ista libera nos Domine.

§. 166. *Et post pusillum rursus quibus astabant dicebant Petro: Vere ex illis es. v. 70.*

Quia ex garrula ista ancilla, adstantes paulo ante audierant proplari Petrum quod ex illis, qui Christo adhæsisent vnus esset, ideoque circumstantes acrius eum intuebantur, vultum Petri, habitum, mores, gestusque, contemplantes etiam pallorem faciei, & mutationem vultus, & timorem quendam in gestibus, incessu & loquela, inter se primò mussitantes de Petro, demum confidenter & quasi cum asseueratione obiecerunt ei, dicentes: *Vere ex illis es.* quare negas veritatem & mentiris coram nobis? cum & lingua Galilæa & accentus te prodatur, esse Galilæum, & modus agendi indicet te esse Iesu Nazareni Galilæi discipulum vel amicum.

O quis hic timorem Petri enarrabit? membra frigore quodam affuso perhorruere, timebat & tremebat, nesciens quid responderet, qua viâ, quomodo se posset saluare è manibus ita affirmantium, nisi æque mentiendo & negando Christum Dominum, atque illi affirmabant eum esse ipsius discipulum, imo amplius, illi enim affirmabant suum sermonem particula assertoria, **VERE**, Petrus per anathematizationem, id est execrationem seu dirarum imprecationem ac iuramentum propositionem suam. *Nescire hominem de qua loquerentur.* **O** Petre libertas arbitrij tui fecit hoc opus tuum, & illorum; agnosco me in te & illis, Christi gratia de peccato eduxit, & hanc spero operaturam in me, tu Pontifex & Vicarie Christi probatus per omnia, intercede nunc pro me, vt sicuti sæpe, pro dolor, secutus sum te in culpa, sic etiam sequar in agenda pœnitentia.

§. 167. *Nam & Galilæus es. v. 70.*

Galilæam intelligere est aliquanti momenti ad historiam sacram,
oppor-

opportune igitur hoc loco Geographum ago, ut eliciam ex eo nomine documentum. Scito igitur Lector, qui Europam, Asiam Africanamque utcumque nosti ex Geographicis tabulis, Syriam esse Asiæ Provinciam. Hæc olim triplex censebatur, nempe 1. Trans Tigrim fluvium, *Assyria*, cuius metropolis erat Ninive, siue Ninus, 2. inter Tigrim & Eufratem fluvios, *Mesopotamia*, & *Chaldea*, illius caput fuit Edessa, huius Babylon. 3. Cis Eufratem dicta est simpliciter *Syria*. Omissis duabus de sola Syria pergo dicere, eam fuisse distinctam in tres Syrias, nempe Syriam-Phœnicem, Syriam Cavam seu Cælesyriam, & Palæstinam. Phœnice fuit septentrionalior, Palæstina Australior, Cana fere interiecta fuit utrique, inclusa grandi Montium tractui qui Libanus & Antilibanus dictus fuit, quorum interventu à vicinis eiusdem nominis Prouincijs dirimebatur. Omitto nunc etiam Syriam, Phœnicem, cuius metropolis erat Antiochia ad Orontem fluvium, item Cælesyriam, cuius caput erat Damascus, & solam persequor Palæstinam, Terram promissionis, Terram sanctam, & similibus nominibus celebratam, quæ à Libano seu Antilibano ab septentrione, ab oriente Arabia Deserta, à meridie Arabia Petræa, ab occasu Mari magno id est mediterraneo inclusa fuit. Eam à Libano exoriens Jordanis fluvius perfluebat vsque in Mare mortuum, iuxta Arabiam Petræam situm, & sic à fluij huius fluento primitus in cis & ultra Iordanem distincta fuit, postea secundum fluij eiusdem descensum aliter, nempe, in Terrarchias, illas 1. Abilinen, 2. Ituræam at Trochonitidem, 3. Galilæam, 4. Samariam atque Iudæam. Abilina præerat Lysanias, Iturææ ac Trachonitidi Philippus, Galilææ Herodes, uterque filius Hecodis Infanticidæ, Samaritæ atque Iudææ præfuerat Archelaus tertius eiusdem Herodis Filius, sed is Anno Christi XII. ineunte accusatus fratribus suis Romam vocatus, erat in exilium eiectus, & facultates eius atque ditio in Fiscum Cæsaris redacta, & per Procuratorem Pontium Pilatum, hoc tempore pro Tiberio Cæsare, administrabatur. Iam dixi rudius quid Galilæa fuerit. audiamus nunc etiam quid Galilæus sit. Indubie is Galilæus est, qui è Galilæa oriundus est, sed aliud insuper quæro, nempe gentis istius genium peculiarem. Inuenio autem in ea gente duplex encomium non satis honoratum, nempe dialecto usam non satis tersa, sed inculta, deinde studium præfidens de se & aptum ingenium rebus temere agendis atque subinde nouandis, quod recens in quodam Iuda & Theoda eluxerat non sine grandi clade tum quando Cæsar Augustus orbem describi mandauit, tum postea. Quo magis admiranda est Christi Domini nostri humanitas, in cuius arbitrio cum esset eligere & familiam ex qua nasceretur & locum ubi educaretur, prouinciam adeo diffamatam & contemptibilem

bilem elegit, & quidem urbem pessimi nominis Nazareth, de qua proverbium erat, dubitantium an ex ea posset aliquid esse boni. Sed Christus qui venerat sanare, non intendit honorari, sed potius honorare, & de vili efficere gloriosum siue eligere infirma, vt confunderet fortia, quod est proprium Saluatoris. Cum igitur Petrum Apostolum ministri Galilæum ceperunt vocare, & ille negare, facile videtur, cur ceperit ibi anathematizare, & iurare, vbi antea ei sufficiebat simpliciter negare.

Domine Deus fateor hodieque ita contingere, quod aliqua Provincia, vel merito suo, vel aliqua persuasione populari sint vel ridicula, vel magis exposita sannis & probris aliorum; similiter & vna Ciuitas vel Pagus in provincia qualibet fere sit obiectum caullationum, & iocis ac sarcasms exposita: ego tamen potius adlaborabo, vt vnumquemque hominem ex tali loco oriundum æstimem, non famæ huiusmodi libra, sed suomet pondere, quia video quod iste aculeus ex patria S. Petro successerit negotium, qui illa sentiens se stimulari ad iuramenta & anathematismos dicendos peruenit. Absit, vt huiusmodi causam alicui prudens sciens præbeam.

§. 168. *Ille autem cepit anathematizare & iurare. v. 71.*

Quales fuerint isti anathematismi illaq; iuramenta, tu scis Domine, nos ex usu hominum possumus coniectare, nempe vel se vel obijcentes sibi Galilæismum deuouisse, forte & Galilæos ex.gr. per me licet malis genius Galilæos asportet & me, si noui hominem quem vos mihi obijcitis. Sed & tibi Christe millies dico laudem, quod sicuti non horruisti Virginis vterum, sic nec Galilæismum, eo tempore satis probrosum, sed eum allumendo in quantum erat bonus, emendasti in quantum erat malus.

Domine labia mea aperies & os meum annuntiabit laudem tuam & benedicam te in omni tempore, semper & laus tua in ore meo erit non mendacium, non turpiloquium, vaniloquium, stultiloquium, non iurgium non iuramentum, nec anathematismos nisi peccatis.

§. 169. *Quia nescio hominem istum quem dicitis.*

Quid loqueris Petre? delirasne? vel præsens tibi es? vbi conscientia? vbi intellectus tuus? vbi veritatis testimonium quod de homine hoc pronuntiasti ipso te interrogante: *Quem dicunt homines esse filium hominis, tu omnium nomine Apostolorum, vt Caput Ecclesiæ futurus respondisti & declarasti eum eundem hominem, non esse Ioannem Baptistam. Non Eliam, non Ieremiam, aut ynum ex Prophetis, sed esse Christum filium Dei viui.*

Quæ